

Aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2020–23

En samlet Kommunalbestyrelse bestående af Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet, Enhedslisten, Det Radikale Venstre, Venstre, SF, Alternativet og Liberal Alliance indgår denne aftale om Frederiksberg Kommunes budget for 2020 og perioden til og med 2023.

Med aftalen afsætter partierne ca. 4,1 mia. kr. til service til borgerne og 0,3 mia. kr. til anlægsprojekter i 2020.

Partierne er enige om, at indkomstkatten, grundskylden og dækningsafgiften fastholdes uændret på henholdsvis 22,8 procent, 24,75 promille og 5 promille. Partierne vil drøfte en analyse af kommunens finansiering, når konsekvenserne af en kommende udligningsreform og omlægning af ejendomsskatterne for Frederiksberg Kommune er kendt.

*

I budget 2019 blev hele Kommunalbestyrelsen enige om at arbejde med programmet "Bæredygtigt Frederiksberg". Det program kobede først og fremmest den økonomiske bæredygtighed til budgetarbejdet.

I budget 2020 er partierne enige om at tage en bredere, mere fokuseret og mere ambitiøs tilgang på Frederiksberg Kommunes udvikling på kernevelfærdsområderne og håndteringen af de brændende klimaudfordringer, som vi står overfor. Det strategiske grundlag for aftalen om budget 2020 er dermed 'Bæredygtigt Frederiksberg', som sætter retning for Frederiksberg Kommunes overordnede udvikling for blandt andet kommunens kernevelfærd, vores byrum og miljøet. En strategisk retning for det samlede budget, som skal understøtte et godt og udviklende liv for de borgere, der bor på Frederiksberg.

*

Partierne er enige om fire ambitiøse satsninger:

- *Børnene er fremtiden.* Børnene og deres forældre skal have de bedst mulige rammer for at leve et godt og trygt liv på Frederiksberg.
- *Den grønne og klimaneutrale by.* Partierne vil understøtte ambitionen om et bæredygtigt miljø på Frederiksberg og på den måde bidrage til at forbedre klimaet. Lokalt og globalt.
- *Byen for alle.* Frederiksberg skal være en by for alle uanset indkomst og livssituation og sikre velfærden for borgere, der er udsatte, og byens ældre.
- *Investeringer i fremtiden.* Vi skal investere i varige forbedringer i vores fælles by til gavn for alle.

For at realisere disse ambitiøse satsninger er partierne enige om at prioritere fire principper for implementering af budgettet:

- *Kommunal service med effekt for borgerne.* Frederiksberg Kommunes ressourcer skal bruges på de indsatser og ydelser, som skaber de bedste resultater og værdi for borgerne. Det forudsætter en løbende omprioritering af vores ressourcer og indsatser, ligesom budgetlægningen skal understøtte de politiske prioriteringer. Det forudsætter også, at vi udvikler, eksperimenterer og opmuntrer til nye innovative løsninger i kommunens kerneopgaver og bliver bedre til at arbejde på tværs i og ud af organisationen.
- *Ansvarlig budgetlægning.* Det er en forudsætning, at Frederiksberg Kommunes økonomi disponeres bæredygtigt og med et langsigtet perspektiv for at kunne understøtte den sociale og klimamæssige bæredygtighed. Denne aftale bygger derfor på Frederiksberg Kommunes økonomiske politik, som skal sikre en grundlæggende balance mellem udgifter og indtægter både i budgetperioden og i et længere perspektiv. Partierne er derfor enige om, at kommunens kassebeholdning skal have en størrelse, som sikrer råderum til både potentielt store fremtidige investeringer, og som ruster Frederiksberg Kommune til investeringer i for eksempel mere metro, trafikinvesteringer, idræt, ny løsning for Bispeengbuen og hospitalsgrunden. Endelig er partierne enige om, at Frederiksberg Kommune kun optager gæld til investeringer, som fremtidige generationer får glæde af.
- *Fokus på kommunens aktiver – ejendomsstrategi.* Med budget 2019 besluttede Kommunalbestyrelsen, at der skulle udarbejdes en ny ejendomsstrategi, og det arbejde er i fuld gang. Partierne ser arbejdet i sammenhæng med den øvrige udvikling og vedligeholdelse af kommunens ejendomme. Partierne er samtidigt enige om, at der er brug for et styrket ejerskab og en bedre organisering af arbejdet med de kommunale beboelsesejendomme.
- *En ledelse og organisation, der sikrer den strategiske retning.* Frederiksberg Kommune skal have en ledelse og administration, der effektivt kan understøtte den retning, som Kommunalbestyrelsen sætter blandt andet ved at styrke organisationens evne til effektivt at arbejde på tværs, øge muligheden for at fokusere på kerneopgaverne og arbejde ud af organisationen.

Det strategiske grundlag for budgettet, "*Bæredygtig Frederiksberg*", er bilag til denne aftale.

Den grønne og klimaneutrale by

Den grønne og klimaneutrale by i "*Bæredygtig Frederiksberg*" understøtter ambitionen om et bæredygtigt miljø på Frederiksberg og skal på den måde bidrage til at forbedre klimaet. Lokalt og globalt.

Partierne hæver derfor ambitionsniveauet, da en ressourcestærk kommune som Frederiksberg bør gå forrest. Derfor er det partiernes mål, at Frederiksberg er CO₂-neutral i 2030. Samlet afsætter partierne 0,5 mia. kr. til grønne og bæredygtige tiltag i hele perioden, hvoraf halvdelen er skattefinansieret. Af det går over 145 mio. kr. til grønne og bæredygtige tiltag, der bidrager til mindre CO₂-udledning.

Frederiksberg Klimafond – fleksibel finansiering

Partierne afsætter 5 mio. kr. i hvert af årene til en klimafond. Klimafonden kan løbende suppleres med ekstern finansiering, via målrettede effektiviseringer, der opnås på området, eller i de årlige budgetdrøftelser. De samlede klimainitiativer er uddybet i bilag til denne aftale og hovedelementer fremgår i kort form nedenfor.

Yderligere tiltag til at blive Danmarks elbil by nr. 1 gennem ladegaranti

Målet på Frederiksberg er, at alle borgere i 2025 får mulighed for at oplade deres el-bil højst 250 meter fra boligen, så det bliver lettere at køre i el-bil. Det betyder, at Frederiksberg Kommune i samarbejde med udbydere skal søge at etablere ladestandere, grundlæggende infrastruktur og kabelrender.

Flere skal vælge delebil

For at gøre det nemmere at køre delebil er partierne enige om et demonstrationsprojekt i Svømmehalskvarteret, som skal vise fordelene ved flere debiler. Og i den næste kommuneplan skal der ses på muligheden for en lavere parkeringsnorm i nybyggerier, hvis der etableres debilsordninger.

Mindre varmeøffekt – flere træer og mere biodiversitet

Partierne vil mindske den såkaldte varmeøffekt og øge biodiversiteten. Hver kvadratmeter tæller og partierne har aftalt, at der skal være flere grønne lommer, tilskud til grønne tage, solceller og arbejdes med at inspirere borgere, boligforeninger og virksomheder. I nye buslæskure skal der arbejdes for grønne tage. Der skal også bruges flere græsarter, vand, blomster, træer og være plads til "det vilde og oplejede" for at fremme biodiversiteten.

Byggesagsbehandlere skal også vejlede borgerne om at gøre deres byggeprojekter grønnere. Ligesom partierne konstaterer, at kommunen har ansøgt om at blive frikommune og vil aktivt arbejde for at kunne fremme bæredygtigheds certificeret byggeri og/eller stille krav om CO2 neutralitet i lokalplaner.

Frederiksberg skal være i top med genbrug og genanvendelse

Partierne vil blandt andet styrke genanvendelsen ved at:

- styrke rådgivning og arbejde for, at alle virksomheder har affaldsordninger hos kommunen eller privat
- nytænke villaernes affaldsordninger i affaldsplan 2021-2026 og lave forsøg med øget genanvendelse
- optimere affaldsindsamling for den enkelte husstand baseret på data
- fremme andre borgervendte initiativer som for eksempel reparationscafe og nedbringelse af plastforbrug

Bæredygtighed på skoleskemaet og grønt flag

Overalt har børn og unge engageret sig i klimaindsatsen. Skolernes arbejde med FNs verdensmål herunder bæredygtighed skal opprioriteres. Det skal blandt andet ske ved at udvide Friluftsrådets undervisningsprogram grønt flag, så flere børn kan hejse det grønne flag på skolen.

Udvalgte årgange på samtlige skoler tilbydes at blive en aktiv del af Naturfredningsforeningens indsamling af affald, så børns forståelse af renhold og bæredygtighed stiger. Samarbejdet med naturvejlederne om skolehaverne opprioriteres og projektet Haver til Maver udvides i dialog med bl.a. Frederiksberg Fonden. Undervisning efter "Aktion Verdensmål", der med stor succes allerede har været afprøvet på fem folkeskoler, skal fortsætte.

Styrket klimaarbejde på tværs af Frederiksberg Kommune

Partierne vil styrke det tværgående klimaarbejde i kommunen, så det bliver kernen i et integreret fokus på et såvel økonomisk, socialt, klimamæssigt og bæredygtigt Frederiksberg - og en del af arbejdet med FN's verdensmål.

Partierne etablerer et bæredygtighedsråd, der med udgangspunkt i "Bæredygtigt Frederiksberg" også skal fokusere på implementeringen af FN's verdensmål. Bæredygtighedsrådet rådgiver Magistraten vedrørende bæredygtighed generelt og indstiller til Magistraten vedrørende disponering af Klimafonden. Det Grønne Råd udvikles til et egentligt Klimaråd. Partierne er enige om, at der ikke oppebæres honorar for formandsskabet i Bæredygtighedsrådet og Klimarådet.

Kommunerne skal leve op til Paris-aftalen.

Med afsæt i det såkaldte DK2020 forløb vil partierne tage initiativ til en strategisk alliance blandt kommunerne om et bindende forløb, der skal sikre, at kommunerne lever op til Paris-aftalen.

Frederiksberg som bæredygtighedslaboratorium

Frederiksbergborgerne vil gerne engagere sig, byens virksomheder kan se gode forretningsmodeller, og universiteterne har den nødvendige viden. Partiernes ambition er, at Frederiksberg bliver et "bæredygtighedslaboratorium", hvor aktørerne arbejder sammen om at udvikle og afprøve nye bæredygtige produkter og løsninger. Et eksempel er at teste ideen om en fødevarerstrategi i en større bymæssig sammenhæng. Første skridt er at afsøge interessen blandt byens aktører.

CO2 neutralitet i 2030 - tættere strategisk samarbejde med forsyningsselskaber

Partierne vil bruge kommunens ejerskab af forsyningsselskaber til at sikre optimalt strategisk fokus på Frederiksbergs målsætninger for grøn omstilling, og dermed løfte initiativer om at optimere fjernvarmesystemet og vandforsyningen. For at sikre rettidig investering i de ideelle teknologier ønsker partierne, at der udvikles en investeringsplan i samarbejde med Frederiksberg Energi og andre selskaber, som Frederiksberg er medejer af på mellem 1 og 2,5 mia. kr. i CO2-neutrale energianlæg eller andre CO2 kompenserende teknologier. Målet er, at Frederiksberg bliver CO2-neutral i 2030.

Styrkelse af bæredygtige indkøb

Kommunens arbejde med bæredygtige indkøb skal styrkes gennem dedikerede personaleresourcer til at sikre viden og innovative udbudsprocesser på tværs af organisationen. Der skal arbejdes med at prioritere fleksible partnerskaber for at sikre kritisk masse og dermed bæredygtige markeder til grønne og socialt ansvarlige indkøb.

*

Derudover har partierne også aftalt disse elementer:

Klimavenlig parkering

Det skal være lettere for frederiksbergborgerne at parkere klimavenlige transportmidler, som delebiler, el-biler og cykler. Det vil gøre det mere attraktivt at vælge klimavenlige transportløsninger. Partierne vil derfor reservere yderligere 75 parkeringspladser over hele byen til delebiler og elbiler.

Spildevandsplan

Frederiksberg Kommunes nye spildevandsplan indebærer, at der skal laves en ny regnvandsplan som blandt andet kan afkoble regnvand fra kloaknettet. Med denne aftale afsætter partierne de nødvendige penge på anlægsbudgettet til at sikre implementering af indsatser i perioden 2020 – 2022.

Skærpet miljøzone

Folketinget har skærpet kravene til miljøzoner for busser, lastbiler og varebiler. Partierne har med denne aftale afsat pengene til at implementere de skærpede krav i forhold til blandt andet skiltning, kommunikation, håndtering af en mindre del af kommunens egne biler samt opgradering i regi af Movia.

Børnene er fremtiden – bedre rammer for et godt og trygt liv på Frederiksberg.

Børnefamilierne på Frederiksberg bidrager til at skabe en glad, levende og mangfoldig by. Børnene og deres forældre skal have de bedst mulige rammer for at leve det gode og trygge familieliv, som passer til dem. Det skal være muligt og attraktivt for børnefamilierne at slå rod og bo på Frederiksberg.

Derfor skal Frederiksberg tilbyde gode dagtilbud med en stærk sammenhæng til skolen, en trafiksikker cykelby at færdes i, og en by der er rig på både kulturelle oplevelser og inviterer til bevægelse.

Partierne vil, at Frederiksberg Kommune samarbejder med forældrene, børnene og deres netværk og lokalsamfundet og bidrager til et godt og udviklende børne- og ungeliv for alle uanset udgangspunkt og livssituation. De rammer, som kommunen tilbyder, skal bidrage til, at børn og unge kan udvikle sig til kompetente, robuste og livsduelige medborgere, der kommer godt på vej med uddannelse og beskæftigelse.

Frederiksberg har gode dagtilbud og en stærk folkeskole, som både er blevet moderniseret og udbygget gennem de seneste år. Partierne vil med budget 2020 til 2023 styrke det arbejde i form af en lang række prioriteringer til fordel for børnene.

Markant flere hænder i dagtilbuddene

Dagtilbuddene på Frederiksberg har en god kvalitet med høj brugertilfredshed og trivsel. Normeringen har stor betydning for børns trivsel og udvikling, og derfor er der brug for flere hænder som giver børnene et trygtere, mere omsorgsfuldt og udviklende læringsmiljø.

Øgede normeringer vil også bidrage til at styrke fagligheden, tydeligere ledelse i dagtilbuddene, et bedre arbejdsmiljø med lavere sygefravær og højere trivsel. Det bidrager også til den vigtige overgang mellem dagtilbud og skole.

Partierne er derfor enige om, at der i 2023 skal være 3 børn i vuggestuerne for hver voksen og 6 børn i børnehaver for hver voksen i hver eneste daginstitution på Frederiksberg efter Danmarks Statistiks opgørelsesmetode. Investeringerne starter allerede i 2020 med tilførsel af 10 mio. kr. til øgede normeringer. Investeringsplanen vil være fuldt gennemført i 2023, hvor personalenormeringerne vil være løftet med mindst 84 stillinger.

Partierne forudsætter en statslig delfinansiering i den kommende finanslov for 2020. Hvis dette ikke lykkes er partierne enige om at indfri aftalen alligevel og i fællesskab løse den økonomiske udfordring. Såfremt der

i Finansloven fremmes en finansieringsplan svarende til BUPL's opgørelsesmetode, er der enighed mellem partierne om at drøfte en revideret målsætning.

Fordelingen med 60 procent pædagoger og 40 procent medhjælpere fastholdes. Partierne er opmærksomme på, at de øgede normeringer kræver fokus på både rekruttering og fastholdelse og forudsætter, at flere pædagogmedhjælpere opfordres til at tage en pædagoguddannelse. Det søges desuden at øge andelen af medarbejdere på fuld tid. Udviklingen i andelen af pædagoger og overvågningen af kvaliteten eksempelvis via brugertilfredshedsundersøgelser følges derfor tæt med halvårlige redegørelser. Partierne forudsætter også, at implementeringen sker i tæt samspil med institutionernes bestyrelser, dagtilbudslederne og i dialog med de faglige organisationer.

Endvidere er partierne enige om, at Frederiksberg Kommune skal bruge kommunens ledere og medarbejdere til at finde de bedste løsninger for børnene. Rammerne skal være frie uden masser af regler. Derfor forudsætter partierne, at arbejdet med at øge normeringerne gennemføres med det størst mulige fokus på den lokale ledelse, det lokale MED-samarbejde og samarbejde med forældrene.

Der udarbejdes en samlet implementeringsplan for de markant flere hænder, som der politisk følges op på to gange om året. Endelig er partierne enige om, at der skal udarbejdes en samlet masterplan for den fysiske udvikling af dagtilbuddene, så de fysiske rammer kan følge med de pædagogiske ambitioner.

Moderne og tidssvarende skoler

Moderne og tidssvarende skoler er helt afgørende for det gode børneliv, som passer til den enkelte familie. Derfor er moderne og tidssvarende skoler, som understøtter læringen for børnene, en vigtig del af partiernes prioritering af børnene.

Partierne er enige om, at byens skoler skal fungere godt med et velfungerende miljø for eleverne og et godt arbejdsmiljø for lærerne. Partierne er derfor enige om, at der skal arbejdes med en masterplan for skolerne, som forholder sig til både den faglige fremtid, nye læringsformer, digital undervisning, økonomi, tilgængelighed og ikke mindst hvordan en langsigtet plan for vedligeholdelse af skolerne skal se ud. Der afsættes ressourcer til dette og heri indgår en budgetanalyse målrettet overholdelse af både de faglige og økonomiske rammer. I dette arbejde inddrages eksternt bistand i en analyse frem mod en samlet masterplan for at få et eksternt og fagligt kvalificeret blik på området.

Samlet afsætter partierne 13 mio. kr. ekstra i hvert af årene 2021 og 2022 til at rumme såvel vedligeholdelse af skoler og dagtilbud i perioden, analyse og masterplanen herunder særlig fokus på Søndermarkskolen og Lindevangsskolen. Udvalget følger desuden reoveringen af Ny Hollænderskolen tæt.

Lokal arbejdstidsaftale

Veltilrettelagte og varierede undervisningsforløb motiverer eleverne og giver den bedste læring. Partierne er derfor enige om, at der skal være gode og stabile rammer om skolernes virksomhed på Frederiksberg, og der skal inden for de givne økonomiske rammer og i respekt for det nødvendige ledelsesrum på skolerne indgås en aftale mellem Frederiksberg Kommune og Frederiksberg Lærerforening om lærernes arbejdstidsanvendelse.

Udgangspunktet skal være arbejdet i Lærerkommissionen (nedsat af KL og LC). Forhandlingen ledes af borgmesteren og et konkret forslag fremlægges i foråret 2020 forud for planlægningen af skoleåret 2020-2021.

Formålet med en aftale er at videreudvikle et folkeskoletilbud med faglighed, dannelse og trivsel som de centrale elementer. Der skal blandt andet skabes transparens om opgavevaretagelsen, defineres et maksimalt undervisningstimetal, og der skal ske en forenkling og afbureaukratisering af lærernes arbejdstidsanvendelse og dermed sikre rekruttering og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft.

Byen for alle

Frederiksberg er en mangfoldig og tryk by, som rummer mennesker i forskellige livssituationer og med forskellige muligheder og behov. Partierne er enige om, at der skal være plads til alle på deres vej gennem livet – det har altid været Frederiksbergs kendetegn, og det skal det blive ved med at være.

Frederiksberg er et fællesskab, hvor alle har noget at bidrage med.

Gennem de senere år har social bæredygtighed været et stærkt afsæt for arbejdet med at sikre et Frederiksberg for alle.

Med satsningen ”byen for alle” ønsker partierne at arbejde med en samlet boligpolitik, der bl.a. skal sikre, at Frederiksberg får tilført nye former for familieboliger, der i højere grad giver mulighed for at blive på Frederiksberg, når familien vokser. Men partierne ønsker også et fokus på at udvikle boligområder, hvor borgere i forskellige livssituationer bor sammen og er med til at understøtte fællesskabet, sammenhængskraften og den sociale bæredygtighed. Boligpolitikken udvikles sammen med den nye kommuneplan.

Trygge rammer

”Byen for alle” forudsætter, at der er trygge rammer for udsatte borgere, og vores ældre har mulighed for at klare sig i eget hjem og få hjælp til at forlænge den tid, hvor man ikke er afhængig af bistand. Samtidig skal Frederiksbergs ældre også have vished for, at der er en ledig plejebolig klar, når det ikke længere er muligt at klare sig i eget hjem.

Derfor er partierne opmærksomme på, at der på Frederiksberg fortsat vil være behov for at sikre, at der også er de nødvendige boliger 10 år frem til de borgere, som har brug for hjælp. Uanset om man er ung eller gammel, og om det for eksempel er kronisk sygdom eller midlertidig sårbarhed, der rammer.

Udgangspunktet er masterplanerne på plejeboligområdet og det sociale område, som sætter retningen for det langsigtede mål om såvel at tilbyde udsatte borgere tidssvarende fysiske rammer tæt på netværk og dagligdag, som et godt og effektivt arbejdsmiljø for vores medarbejdere. Samtidig sikrer den politiske prioritering og demografireguleringen af budgettet, at der er penge til service for den stigende ældrebeholdning på Frederiksberg.

Da vi bliver flere ældre på Frederiksberg, er partierne enige om, at det kræver en fleksibel planlægning af plejeboligkapaciteten, samtidigt med at utidssvarende plejehjem udfases for at styrke kvaliteten.

Partiernes udgangspunkt er også, at kommunens ældre- og værdighedspolitik sætter retningen for driften af de kommunale indsatser, der er nødvendige for at sikre borgerne et godt og værdigt ældreliv. Partierne konstaterer, at værdighedsmilliarden sikrer, at politikken kan implementeres i den almindelig drift til pleje og omsorg med fokus på de ældres behov.

Partierne er også enige om fortsat at understøtte borgernes muligheder for at blive længst muligt i eget hjem – både ved hjælp af teknologiske nye løsninger og fokuserede indsatser på forebyggelses- og rehabiliteringsområdet.

Billige og almene boliger på Frederiksberg Hospital

Det er vigtigt for partierne, at der i udviklingen af hospitalsgrunden skabes variation og balance i boligtyper og ejerformer, som sikrer billige boliger. Det skal ske ved at bygge 25 pct. boliger, som er enten almene boliger, andre boligudvikleres koncepter for billige boligtyper eller alternative boligformer, som fremmer fællesskab eller nye billige måder at bo på. Boligudgiften skal til enhver tid højst svare til niveauet for en tilsvarende ny almen bolig. For at sikre disse muligheder, skal der i det videre arbejde med hospitalsgrunden indgå en forudsætning i det økonomiske grundlag, som muliggør 25 pct. almene boliger med tilhørende finansiering af grundkapital.

Udviklingen i lovgivningen følges nøje og beslutningen revurderes, hvis nye muligheder for billige boliger opstår.

Partierne forudsætter, at der også arbejdes med Urban Farming på hospitalsgrunden.

Indsats mod tomme boliger

Partierne er enige om en styrket indsats over for de boliger, som står tomme med henblik på at sikre, at der faktisk bor nogen i alle boliger på Frederiksberg. Der afsættes 0,3 mio. kr. i de kommende to år.

Investeringer i fremtiden

Det har altid kendetegnet Frederiksberg, at Kommunalbestyrelsen har investeret langsigtet, så investeringerne kommer fremtidige generationer til gode. Det vil partierne fortsætte og prioritere i de strategiske temaer, som ligger i "Bæredygtigt Frederiksberg".

Kommunalbestyrelsen har i budget 2019 taget initiativ til at opdatere vedligeholdelsesplanerne især på skolerne og på daginstitutionerne, hvor partierne i 2020 har aftalt, at der udarbejdes egentlige masterplaner.

Det sker i kombination med et kritisk blik på, om bygningerne bliver brugt optimalt, så kommunen netop råder over det nødvendige antal bygninger til kernevelfærden, som det blandt andet er sket med den sociale masterplan.

Partierne har også afsat råderum i kommunens kassebeholdning, så det bliver muligt for Frederiksberg Kommune at gå ind i en række investeringer i byens fremtid. Det gælder de store byudviklingsprojekter, som udbygningen af metroen langs Fasanvejen, en ny løsning for Bispeengbuen, fremtidig halkapacitet til idrætten, og ikke mindst udviklingen af grunden på Frederiksberg Hospital, hvor Kommunalbestyrelsens vision for udviklingen af området skal realiseres i de kommende år. Ligeledes er der forudsat, at såfremt der tilvejebringes supplerende ekstern finansiering til Kultur- og Musikskolen på Konservatoriegrunden, er der i kassebeholdningen reserveret midler til at reetablere det oprindelige projektbudget.

*

Partierne er også enige om en række ændringer af de effektiviseringstiltag, tilpasninger og udvidelser, som indgår i det fremlagte budgetforslag. De bevillingsmæssige konsekvenser af disse ændringer står i bilagene til denne aftale, ligesom en række af de væsentligste politiske forståelser og forudsætninger er uddybet nedenfor.

*

Børneudvalget

Indvendigt vedligehold af daginstitutionerne

Partierne vil fremover harmonisere institutionernes budgetter til indvendig vedligeholdelse, så institutionerne bliver stillet mere ens. Børneudvalget får et oplæg i forhold til anvendelse af de særlige normeringspuljer, der udmeldes til institutionerne, herunder særligt dispensationstimer begrundet i bygningsmæssige forhold. Partierne ønsker i øvrigt, at daginstitutioner fremover i forbindelse med nybyggeri bæredygtigheds certificeres.

Cykler til alle dagtilbud

Alle børn skal opleve byens grønne parker og legepladser – og transporten skal være bæredygtig. Derfor afsætter partierne i alt 1,5 mio. kr. til indkøb af eldrevene ladcykler som giver mulighed for ture og oplevelser i byens grønne rum.

Familieinstitutionen på Bülowsvej

Kommunens støtte til børn og familier i udsatte positioner skal gives så familierne bringes videre i et selvstændigt og godt liv. Samlet set er behovet for forebyggende foranstaltninger, herunder ambulant familiebehandling steget i de sidste år. Partierne er enige om, at udviklingsmulighederne på dette område skal belyses nærmere og herunder særligt udviklingsperspektiver for Familieinstitutionen på Bülowsvej.

Information om den åbne anonyme rådgivning for unge

Partierne er enige om, at fortsætte arbejdet med at informere om og øge tilgængeligheden til den gratis psykologhjælp i den åbne anonyme rådgivning for unge.

Undervisningsudvalget

Større frihed til skolerne og sammenhæng mellem undervisning og fritid

Partierne er enige om, at kvaliteten af den understøttende undervisning skal styrkes. Der er også enighed om, at skolernes bestyrelse og ledelse skal have større frihedsgrader til at disponere skolens samlede ressourcer på tværs, så det bedre kan tage højde for lokale forhold og den enkelte skoles ønsker, behov og ambitioner. Det gælder også tilrettelæggelsen af skolens administrative funktioner.

Fremtidens specialtilbud

Partierne igangsætter en grundig analyse af kommunens specialundervisningsindsats. Analysen skal afdække, om den nuværende vifte af tilbud passer med efterspørgslen, herunder hvordan såkaldte mellemtilbud i tilknytning til den almene skole kan realiseres. Potentialet ved en samorganisering af de nuværende specialskoler skal afdækkes for at sikre en fortsat høj faglig kvalitet. Der sker ikke ændringer i skolernes normeringer, men ressourcer til ledelse og administration justeres.

Skolens fritidstilbud tilrettelægges på samme måde som kommunens øvrige skoler som en SFO, og taksten vil følge taksten i de øvrige SFO'er, idet den sammenhængende skoledag bevares. Undervisningsudvalget skal følge området tæt og forholde sig til analysen af området i foråret 2020. Der skal i analysearbejdet ske inddragelse af skolens brugere, bestyrelse og ansatte.

Fastholdelse af lokale klubber til unge

Partierne bakker op om den nuværende klubstruktur, herunder bevarelse af klub Huset og klub Louis P. Der skal skabes ro om området, og den nuværende placering af klubber skal være stabil i de kommende år. Der fastholdes et højt aktivitetsniveau, ligesom der investeres i øget kvalitet – idet taksterne øges, og indtægterne skal blandt andet geninvesteres for at styrke sammenhængen mellem undervisning og fritid. Det er ønsket, at der skal kunne opkræves ensartede takster på alle klubber og der skal arbejdes for at udvide lovgivningens nuværende rammer.

Partierne er også enige om, at klub Huset fortsat skal optage elever både fra private skoler, lokale folkeskoler og elever med udenbys skoletilbud. Klub Huset tilknyttes fremadrettet organisatorisk til en lokal folkeskole – Skolen ved Søerne.

Flere idrætsklasser på Tre Falke Skolen

De nuværende idrætsklasser på Tre Falke Skolen har været meget efterspurgt, og der oprettes endnu en idrætsklasse, så skolen fremadrettet har to spor på idrætslinjen.

Elevtal i børnehaveklasser

Der afsættes herudover økonomi til klassesdannelsen, så den enkelte skole kan prioritere at have maksimalt 26 elever i hver børnehaveklasse ved skolestart.

SSP

Partierne ønsker et fortsat stærk SSP-samarbejde i den kriminalitetsforebyggende indsats i et tæt samarbejde med det boligsociale arbejde.

Ældre – og Omsorgsudvalget

Værdighedsmilliarden – sammenhængende indsætter for byens ældre borgere

Partierne er enige om, at midlerne fra værdighedsmilliarden fortsat tilføres Ældre- og Omsorgsområdet, så driften, der er med til at sikre borgerne størst mulig selvhjulpethed, tryghed og værdighed kan videreføres på samme høje niveau. Partierne er også enige om, at midlerne fortsat målrettes til indsætter, der blandt andet kan forebygge ensomhed, tilbyde borgerne gode måltider og udnytte de velfærdsteknologiske muligheder klogt samt initiativer til at fastholde og rekruttere dygtige medarbejdere.

Aktiv og selvhjulpen længst muligt

Rehabilitering og hjælp til at leve sit liv så selvstændigt som muligt er omdrejningspunktet i den kommunale indsats på ældreområdet. Partierne er enige om at udvide tilbuddet om selvtræningshold, så endnu flere borgere hurtigere kan begynde på superviseret selvtræning, derudover er partierne enige om at hjemtage genoptræningen af børn inden for det ortopædkirurgiske børnespeciale.

Klippekortsordningen for hjemmeboende borgere tilpasses og integrerer en række særydelser, så tilbuddet gøres mere fleksibelt og tilpasses borgernes behov og målrettes de borgere, der har det største behov. Samtidigt præciseres visitationskriterierne til rengøring således, at borgerne fremadrettet alene vil modtage hjælp til den del af opgaverne, som de ikke selv er i stand til at varetage.

Hjælpemiddelsområdet skal i endnu højere grad målrettes den enkelte borgers behov og funktionsniveau, styrket fokus på rehabilitering samt øge genbrug af arbejdsredskaber og målrette forbruget af hjælpemidler på diabetesområdet. En analyse af, hvorvidt der kan etableres en bagatelgrænse for ansøgning af hjælpemidler med det formål at minimere ventetid for borgeren og ressourcerne til sagsbehandling forelægges i foråret 2020, og skal også indeholde en økonomisk vurdering af forslaget.

Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering (FKD)

FKDs tilbud til kommunens borgere blev styrket ved udvidelsen med 17 pladser den 1. oktober 2019.

Partierne har besluttet at udvide FKD med yderligere midlertidige plejeboliger og omsorgspladser med henblik på at nedbringe antallet af dage, hvor der ligger mere end en eller to borgere på hver stue. Det således være muligt at tilbyde endnu flere borgere et ophold under tidssvarende fysiske rammer, herunder at der bliver færre borgere på de enkelte stuer i FKD, og samtidig bidrage til at imødekomme det aktuelle behov for plejeboliger i plejeboligmasterplanen. Partierne er derfor enige om at afsætte midler til at etablere et nyt afsnit på FKD med yderligere tolv enestuer til plejeboliggodkendte borgere og fire tosengsstuer, som indgår i FKDs samlede volumen.

Sikring af tidssvarende plejecentre og nødvendig kapacitet

Moderniseringen og udbygningen af kommunens plejeboliger fortsættes. Partierne er enige om at afsætte midler til modernisering af Søndervang Plejehjem og til byudvikling af området samt til opførelse af et nyt plejecenter forventeligt på hospitalsgrunden med ca. 100 plejeboliger. I samarbejde med

Diakonissestiftelsen etableres i 2026 et nyt plejecenter. Plejecentret Nimbus, der i dag fungerer som 'bufferplejecenter', vil fra 2024 blive drevet som et selvstændigt plejecenter.

Partierne er enige om at erstatte dele af klippekortsordningen for beboerne på plejecentre med fællesaktiviteter samtidig med, at ordningen fortsætter så beboernes individuelle behov fortsat tilgodeses.

Rekruttering af personale på sundheds- og ældreområdet

På tværs af landets kommuner og regioner opleves der store udfordringer med at fastholde og rekruttere personale til sundheds- og ældreområdet. Partierne er derfor enige om at afsætte 1,5 mio. kr. i 2020 stigende til 3 mio. kr. i 2021, 5 mio. kr. i 2022 og 5 mio. kr. i 2023 til særlige løninitiativer målrettet sygeplejersker og SOSU-personale ansat i Hjemmesygeplejen, på Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering samt på plejecentrene. Udmøntningen vil ske efter dialog med de relevante faglige organisationer. Partierne er tillige enige om at afprøve pilotprojekter med ansættelse af unge i fritidsjob på plejecentrene og hjemmeplejen med henblik på at tiltrække unge til pleje- og omsorgssektoren. Den samlede indsats evalueres i 2021 med henblik på budget 2022.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Frivillig træning for kommunale medarbejdere inden for sundheds- og ældreområdet

Partierne er enige om at afsætte 0.25 mio. kr. i 2020 til pilotprojekter med frivillig træning for medarbejdere i sundheds- og ældreområdet.

Sundhedsinvesteringer - der virker

Frederiksberg Kommune har fokus på at give borgerne den rette støtte og behandling, og på at undgå at borgerne indlægges eller behandles ambulært på hospitalet, hvis det ikke er nødvendigt. Derfor er der igangsat en nærmere analyse, hvor der i samarbejde med bl.a. Bispebjerg-Frederiksberg Hospital ses på, om der fx har været indlæggelser, der kunne være undgået, hvis borgeren tidligere havde været i kontakt med hjemmeplejen eller egen læge. Analysen forelægges for udvalget primo 2020, og vil give Frederiksberg Kommune mulighed for at lave endnu mere målrettede indsatser til gavn for borgerne, og som forventes at kunne reducere udgiften til den aktivitetsbestemte medfinansiering.

Tandplejen og sundhedsplejen

Partierne er enige om at fastholde den gode forebyggende indsats på Sundhedsområdet – ikke mindst i forhold til de yngste borgere. Det første besøg i Tandplejen fastholdes, når barnet fylder 2 år, og det skal fortsat være muligt at få barselsbesøg af Sundhedstjenesten på lørdage.

Partierne er enige om at afsætte 1,4 mio. kr. i 2020 med henblik på at påbegynde afviklingen af puklen på tandreguleringsområdet, og at der igangsættes en budgetanalyse med henblik på afklaring af det varige behov med afrapportering til brug for budgetlægningen for 2021.

Socialudvalget

Udsatterrådet – fortsat udvikling og sekretariatsbetjening

Frederiksberg Kommune nedsatte i 2018 et udsatteråd for at styrke dialogen på området. For at fortsætte rådets arbejde afsættes 0,3 mio. kr. i 2020 og 2021 til sekretariatsbistand og udvikling m.v. til at fortsætte rådets arbejde. I 2021 gøres der status på rådets virke.

Partierne afsætter 40.000 kr. til en fælles workshop med Udsatterådet i 2020 med bred deltagelse af andre aktører om, hvordan civilsamfundet i højere grad kan bringes i spil og inddrages til at inkludere sårbare borgergrupper i positive hverdagsfællesskaber.

Opsøgende tandbehandling for socialt udsatte

I forbindelse med budgetaftalen for 2017 blev der afsat midler i perioden 2017-2019 øremærket til tandbehandling for udsatte borgere. De foreløbige erfaringer viser, at den borgerrettede og opsøgende indsats er en vigtig forudsætning for et vellykket forløb. Partierne er enige om, at videreføre bevillingen til og med 2021, hvor der gøres status for indsatsen.

Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)

Partierne har stor opmærksomhed på det stigende udgiftspres på det lovstyrede område med de særligt tilrettelagte ungdomsuddannelser (STU-forløb), og ønsker at følge den positive udvikling i antallet af unge med udviklingshæmning og andre unge med særlige behov, der vælger at uddanne sig via STU.

Socialudvalget forelægges i foråret 2020 et oplæg til, hvordan det stigende udgiftspres kan håndteres, herunder en afdækning af nuværende praksis og forslag til en fremtidig praksis samt hvorledes andre kommuner håndterer udgifter forbundet med STU-forløbene. Samtidig analyseres den samlede økonomi på det specialiserede udsatteområde koordinere med KLs analysearbejde aftalt i økonomiaftalen for 2020. Eventuelle yderligere budgetmæssige konsekvenser drøftes i forlængelse heraf, dog senest i forbindelse med budget 2021. Partierne er enige om at afsætte 3,75 mio. kr. i 2020, 1,875 mio. kr. i 2021 og 0,95 mio. kr. 2022 til delvis finansiering af de stigende udgifter på området.

Samlet plan for den boligsociale indsats

Partierne er enige om, at det er afgørende, at der fortsat sikres kommunal medfinansiering til at opretholde og udbygge det boligsociale partnerskab. Partierne er ligeledes enige om, at de indsatser, der udspringer af integrations- og forebyggelsespakken, fortsat er vigtig i arbejdet med de unge, som enten er, eller er i fare for at miste kontakten til uddannelses- og arbejdsmarkedet og risikerer en kriminel eller radikaliseret løbebane. Derfor afsættes 2,3 mio. kr. årligt til og med 2021 til indsatsen.

Støtte til mennesker, der lever med vold i nære relationer

Der skal i 2020 forelægges Socialudvalget en afdækning af de forskellige tilbud, der i dag findes i Frederiksberg Kommune i forhold til at støtte voldsramte kvinder, og hvilke yderligere forebyggende indsatser, der kan iværksættes. Afdækningen skal ske med inddragelse af relevante aktører, herunder kvindekrisecentret og frivillige foreninger på området.

Integreret Psykiatri

Med den integrerede psykiatriske indsats er der skabt grundlag for et stærkt strategisk samarbejde med Region Hovedstaden, der giver den enkelte borger en mere sammenhængende indsats og helhed i forhold til både den kommunale og den regionale indsats. Socialudvalget forelægges i foråret 2020 en status for udviklingen af den sammenhængende integrerede psykiatriske indsats. Eventuelle budgetmæssige konsekvenser drøftes i forlængelse heraf, dog senest i forbindelse med budget 2021.

Masterplan for det specialiserede socialområde:

Partierne bekræfter opbakningen til Den Sociale Masterplan, og ser frem til, at Frederiksberg Kommune i 2020 kommer i mål med etableringen af Betty II samt de alternative plejehjemspladser på Lioba. Hertil kommer de nye afklaringspladser forventes at stå klar i 2020. Partierne afsætter på den baggrund 0,2 mio. kr. i 2020 til brug for etableringen af afklaringspladser, og henholdsvis 0,25 mio. kr. i 2023 og 5.92 mio. kr. i 2024 til at dække de afledte udgifter til den rokade, der ligger til grund for etableringen af de nye botilbudspladser.

Ledsageordning målrettet borgere over 67 år

Partierne finder det positivt, at der i Finanslovsaftalen for 2019 er lagt op til etableringen af et 4-årigt forsøg med landsdækkende ledsagerordning for ældre synshandicappede efter de er fyldt 67 år, såfremt borgeren søger om ledsagelse. Principperne for udmøntningen fra ministeriets side foreligger endnu ikke. Partierne er enige om, at Frederiksberg Kommune, når puljens udmøntning udmeldes, skal ansøge om at blive en del af den 4-årige nationale forsøgsordning – og dermed udarbejde en ledsageordning i tråd med den nationale afgrænsning af tid og målgruppe.

Fortsat udvikling af integrationsindsatsen med integrationspuljen

Partierne er enige om at fortsætte en målrettet udviklingsorienteret indsats på integrationsområdet inden for integrationspolitikens målsætninger med særligt fokus på uddannelse og beskæftigelse. Integrationspuljen fordeles fremadrettet til initiativer og indsatser, der understøtter implementeringen af integrationspolitikken på tværs af forvaltningsområder og aktører, der ligger ud over den ordinære drift og som ikke kan finde finansiering andre steder. Der sættes i fordelingen af midlerne særligt fokus på udvikling og samarbejde med andre aktører, sammentænkning med andre aktiviteter, effektmål og en bæredygtig forankringsstrategi. Med det afsæt er partierne enige om, at integrationspuljen fremadrettet vil være 1,475 mio. kr. i 2020, 1,25 mio. kr. i 2021 og 0,85 mio. kr. i 2022 og frem.

Målrettet støtte til frivilligt socialt arbejde §18

Partierne er enige om, at fordelingen af midlerne i endnu højere grad målrettes de klub-, aktivitets- og netværksskabende tilbud, og at der tages et særligt afsæt i Frederiksberg Kommunes politikker og handleplaner på handicap-, udsatte- og integrationsområdet, hvor det at tage del i frivillige fællesskaber er en prioritet.

Sikring af bedre overgange fra børneområdet til voksenområdet

Partierne er enige om at investere i en styrkelse af det allerede etablerede samarbejde, der er på tværs af Familieafdelingen og Socialafdelingen vedrørende unge i alderen 14-22 år. Et styrket samarbejde vil gavne den enkelte borger og understøtte en mere optimal udnyttelse af botilbud på voksenområdet, der forventes at medføre en reduktion i udgifterne på området. Partierne er derfor enige om, at investere i to

stillinger (en på socialområdet og en på børneområdet), der skal understøtte den styrkede planlægning og forberedelse for borgere, der forventes at overgå fra børneområdet til voksenområdet.

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Vækst og beskæftigelse danner grundlag for et bæredygtigt Frederiksberg

Beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune leverer et vigtigt bidrag til at understøtte og fastholde:

- Gode og sunde liv for borgerne, som uanset den enkeltes udfordringer og baggrund får hjælp til at kunne forsørge sig selv og indgå i sociale og meningsgivende arbejdsfællesskaber.
- Et stærkt lokalt og regionalt erhvervsliv, hvor Jobcentret hjælper med at dække behovet for arbejdskraft og dermed understøtter virksomhedernes vækst- og udviklingsmuligheder.
- Økonomisk bæredygtighed på forsørgelsesudgiftsområdet.

Partierne er derfor enige om at fastholde og fortsat udvikle en stærk lokal beskæftigelses- og uddannelsesindsats med "Job i fokus" som det strategiske udgangspunkt for beskæftigelsesindsatsen på Frederiksberg.

Borgere på kanten af arbejdsmarkedet

Partierne lægger vægt på, at "Job i fokus" rummer alle målgrupper – den forsikrede ledige borger, den sygemeldte borger på sygedagpenge eller i jobafklaringsforløb, borgeren i ressourceforløb osv. Tilgangen og indsatsen er selvfølgelig tilpasset den enkelte borgers kompetencer og udviklingsbehov.

Som led i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets opfølgning på indsatsen for borgere på kanten af arbejdsmarkedet vil der i 2020 blive afholdt et temamøde med henblik på at give udvalget et sammenhængende overblik over Frederiksberg Kommunes tilgang til og indsats for sygemeldte frederiksbergborgere, der modtager sygedagpenge eller er i jobafklaringsforløb, herunder et overblik over lovgrundlaget for og kommunens anvendelse af sundhedsfaglig rådgivning på beskæftigelsesområdet.

Målrettede investeringer i ungeindsatsen

Kommunerne har siden august 2019 haft ansvaret for at gøre alle unge under 25 år parat til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

Partierne er enige om, at flere unge skal have et løft så de får en ungdomsuddannelse, og gerne en erhvervsuddannelse. I den forbindelse lægger partierne vægt på, at der er fokus på tværs af udvalgsområder på at styrke overgangen fra grundskole til især erhvervsuddannelserne, så flere unge vælger og gennemfører en erhvervsuddannelse. I forlængelse heraf er partierne enige om at afsætte 1,1 mio. kr. årligt i 2020 og 2021 til at fastholde en målrettet fastholdelsesindsats omkring erhvervsuddannelserne for at understøtte særligt de sårbare unge i uddannelse.

Udviklingen af den fælles kommunale ungeindsats i Frederiksberg Kommune blev iværksat med aftalen om budgettet for 2018. Som led heri er der iværksat tre spydspidsprojekter for at identificere potentialer for en

styrket organisering, koordinering og sammenhæng på tværs af forvaltningsområderne. Spydspidsprojekterne foregår i samarbejder mellem Ungecentret, Skoleområdet, Familieområdet og Fællesrådgivningen. Partierne ser frem til i foråret 2020 at modtage en opsamling på resultaterne af spydspidsprojekterne forud for budget 2021.

Den fortsatte udvikling og nytænkning af ungeindsatsen sker endvidere gennem puljen til udvikling af beskæftigelsesindsatser til bedre match mellem borger og virksomhed, som blev aftalt i forbindelse med budgettet for 2019, og som Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget udmøntede delvis i foråret 2019. Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget modtager primo 2020 opfølgning på de igangsatte projekter og et oplæg til udmøntning af de resterende puljemidler, hvor det forventes, at indsatser for målgruppen af svage unge vil have et særligt fokus.

Endelig er partierne enige om at iværksætte yderligere tiltag inden for de reservede DUT-midler, og dermed ingen nettoudgift i 2020-21. Midlerne vil anvendes til tværfaglige børne- og ungekonferencer og udarbejdelse af én plan og én kontaktpersonsordning i tråd med lovgivningens intentioner.

Bolig- og Ejendomsudvalget

Udvendig bygningsvedligeholdelse

Partierne er enige om, at rammebesparelsen på udvendig bygningsvedligeholdelse reduceres i forhold til det fremlagte budgetforslag fra forvaltningen. Partierne er enige om, at kommunens beboelsejendomme friholdes, og frem mod budget 2021 udarbejdes en vedligeholdelsesplan i dialog med beboerne.

By- og Miljøudvalget

Flere cykelstier og cykelbaner

Cykelstier og -baner er vigtigt for at børn og alle andre kan færdes trygt og sikkert i byen. I 2020 skal arbejdet med at sikre cykelstier eller cykelbaner på alle trafikveje være afsluttet. Partierne afsætter ekstra 3 mio. kr. til cykelstier på Platanvej for at sikre, at alle de foreslåede løsninger kan gennemføres, mens der på Frederiksberg Alle forudsættes cykelsti på strækningen fra Vesterbrogade til Sankt Thomas Plads og cykelbane på den øvrige strækning.

Fra 2021 igangsættes etablering af cykelstier og cykelbaner på skoleveje og andre veje, hvor der færdes mange børn, idet Vodroffsvej og Jens Jessens Vej skal løses først. Der afsættes yderligere 4,0 mio. kr. fra 2021 og 4,0 mio. kr. i 2022, således at der er i alt 4,0 mio. kr. i 2021, 9,5 mio. kr. i 2022 og 5,0 mio. kr. i 2023. For alle projekter vurderes muligheden for, at der kan etableres cykelbaner i stedet for cykelstier, idet målet er at nå at skabe cykelstier/cykelbaner på de større skoleveje så hurtigt som muligt. Kommunens pulje til styrkelse af trafikikkerheden skal ligeledes have fokus på skolevejene.

For yderligere at understøtte optimale forhold for cyklisterne er partierne enige om at afsætte 1,4 mio. kr. for at skabe yderligere cykelsikkerhed og etablere flere cykelparkeringspladser i byen.

Pladsen bag Rådhuset

I forlængelse af arbejdet med at udvikle området bag Rådhuset eventuelt med parkering under jorden, madmarked og plads til ophold har partierne afsat 1 mio. kr. til midlertidige aktiviteter og borgerdialog med henblik på at få ideer og indhente inspiration til et kommende projekt.

Et rent og smukt Frederiksberg

Partierne er enige om, at indsatsen for et renere og smukkere Frederiksberg skal fortsættes i bred forstand. Partierne konstaterer med tilfredshed, at det store fokus på renhold af byen har resulteret i en flot udvikling med mindre affald og graffiti i byens rum. For at fortsætte den positive tendens afsættes der bevilling til at fortsætte den styrkede indsats inden for aftenrenhold, så byen trods stadig stigende aktiviteter i byrummet fortsat opleves ren - også efter normal arbejdstid. Derudover er partierne enige om, at der skal arbejdes for at begrænse utilsigtet belysning, som er til gene for borgerne på Frederiksberg.

Flere træer, bier og blomster

Partierne ønsker at fortsætte arbejde med at plante flere træer i byen – gerne på baggrund af dialog med borgerne. Desuden skal der etableres flere blomster og planter, som øger biodiversiteten og bedre vilkår for bier. Der afsættes 0,5 mio.kr. i 2020 og 2021.

Mindsket varme-ø-effekt

Partierne er enige om at afsætte midler til initiativer, der mindsker varme-ø-effekten for eksempel ved grønne gavle og tage og tiltag, der samtidig forøger biodiversiteten. Der afsættes 0,75 mio. kr. i både 2020 og 2021 til formålet.

Flere og bedre legepladser

Det gode børneliv for de mindste forudsætter gode legepladser over hele byen. Partierne afsætter derfor yderligere 1,5 mio. kr. i 2021 til at renovere de nuværende legepladser og åbne flere nye, hvor det er muligt.

Kultur- og Fritidsudvalget

Investeringsplan for kulturen

Frederiksberg skal være kendt for et stærkt og mange facetteret kultur- og fritidsliv, der med afsæt i Frederiksbergs særlige identitet og by- og kulturmiljøer markerer Frederiksberg som en kulturel by. Og kultur- og fritidslivet skal være en integreret del af alle borgeres liv og på tværs af generationer – herunder med særligt fokus på børn og unge.

De etablerede kulturinstitutioner er et bærende element i at løfte visionerne på området, og partierne er derfor enige om at afsætte ekstra midler til Aveny-T, Frederiksborgmuseerne og Stadsarkivet til formidling af Frederiksbergs kulturarv. Partierne er ligeledes enige om at afsætte fortsat driftstilskud til Copenhagen

Phil, C:NTACT. Filmværkstedet under Musikhøjskolen – sidstnævnte som led i arbejdet med etablering af en Kultur- og Musikskole på Frederiksberg.

Der afsættes også penge til at undersøge mulighederne for en ombygning af Cisternernes såkaldte 4. kammer. I det arbejde undersøges også de bredere udviklingsmuligheder af hele området på toppen af Frederiksberg Bakke.

Biblioteket Frederiksberg

Biblioteket Frederiksberg er byens største kulturinstitution. Arbejdet med modernisering af hovedbiblioteket begynder i 2020 – parallelt med arbejdet med en ny biblioteksvision.

Partierne er enige om at indføre et nyt digitalt system, der understøtter nye udstillingsmetoder, som fremmer fokus på litteratur og læsning. I første omgang planlægges systemet implementeret på tre af kommunens fem biblioteksindgange.

Partierne er ligeledes enige om at øge samarbejdet mellem Biblioteket Frederiksberg og øvrige kulturinstitutioner – dette naturligvis med øje for, at den enkelte kulturinstitution fortsat skal stå skarpt i kulturlandskabet. Der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal konkretisere samarbejdspotentialerne, hvor der skal tages hensyn til de opgaver, der arbejdes med i 'Fase 2' og 'Bibliotek og Borgerservice', således at eventuelle ændringer i opgaver og ressourcer er koordineret.

Kultur- og Musikskole

Partierne har afsat penge til, at Kultur- og Musikskolen kan bygges i 2023. Frem mod næste års budgetforhandlinger afklares mulighederne for at virkeliggøre projektet på konservatoriegrunden som første prioritet, herunder om der kan rejses supplerende ekstern finansiering. Den oprindelige placering bag Det Kongelige Musikkonservatorium rummer potentiale for synergi og samarbejde med de omkringliggende institutioner. Der afsættes midler til fundraising. Der nedsættes en styregruppe bestående blandt andet af politiske repræsentanter fra Kultur- og Fritidsudvalget, der indgår i det videre arbejde frem mod en endelig politisk beslutning af projektet.

Såfremt det skulle vise sig ikke at være muligt at rejse supplerende ekstern finansiering, så er der enighed om, at skolen kan ligge på Hospitalsgrunden. Der skal i givet fald arbejdes med at skabe sammenhænge til områdets skoler, så der kan skabes et dynamisk kreativt læringsmiljø i området, ligesom der skal laves en plan for, hvordan konservatoriegrunden alternativt kan udvikles og understøtte en musik- og kunstcampus.

Markante begivenheder og samarbejder

Der er i 2020 afsat 4,5 mio. kr. i Kultur- og Fritidsudvalgets puljer til at understøtte begivenheder og samarbejder på Kultur- og Fritidsområdet. Partierne er enige om yderligere at afsætte et ekstraordinært tilskud til et stort alsangsarrangement i Frederiksberg Have i foråret 2020.

Endvidere undersøges det, hvorledes samarbejdet med klokkenisteskolen i Løgumkloster kunne styrkes, så der kunne holdes flere klokkekoncerter fra Rådhusårnet. Og der iværksættes en dialog med kulturaktører i musikudvalget om, hvordan deres kompetencer og ressourcer benyttes mere optimalt.

Bevæg dig for livet

Partierne er enige om at afsætte midler til en fortsættelse af 'Bevæg dig for livet' - en ambitiøs visionsaftale mellem DIF, DGI og Frederiksberg Kommune. Målet er, at der i 2022 skal være 9.500 flere idrætsaktive borgere og 5.000 flere foreningsmedlemmer på Frederiksberg. Herunder kan det overvejes at styrke fokus på socialt udsatte voksne.

Investeringsplan for idrætsområdet

Facilitetsudvikling i bred forstand - dvs. både etablering af nye faciliteter og forbedring af udnyttelse af eksisterende faciliteter - er en vigtig forudsætning for at sikre mest mulig idræt og bevægelse på Frederiksberg.

Arbejdet med etablering af to nye idrætshaller på Rolighedsvej og Nordens Plads fortsætter i 2020. Partierne er enige om, at der frem mod næste års budgetforhandlinger skal arbejdes på at tilvejebringe den nødvendige finansiering til etablering af en hal på Rolighedsvej og udarbejde et konkret forslag for etablering af en ny idrætshal på Nordens Plads i sammenhæng med byudviklingen i området.

Ligeledes arbejdes der på udvikling af flere åbne idrætsanlæg med afsæt i den forhøjede pulje på 2,0 mio. kr. 2020 – bl.a. på Kærlighedsstien ved idrætsanlæggene på Jens Jessens Vej. Partierne ønsker etableret endnu en skaterbane på Frederiksberg.

Attraktive og funktionsdygtige faciliteter er en vigtig forudsætning for at optimere udnyttelsesgraden. Partierne er derfor enige om, at der i 2020 skal udarbejdes en samlet langsigtet vedligeholdelsesplan for de eksisterende idrætsfaciliteter på Frederiksberg, som kan indgå i næste års budgetforhandlinger.

Svømmehaller

Renoveringen af Damsøbadet blev igangsat i 2019, og i 2020 påbegynder renoveringen af Frederiksberg Svømmehal. Partierne har med budgetaftalen afsat de nødvendige midler til renovering af Frederiksberg Svømmehal. I 2020 vil der endvidere ske en sammenlægning af Flintholm Svømmehal og Frederiksberg Svømmehal, og der skal derfor frem mod næste års budgetforhandlinger foretages en vurdering af synergi og den fremtidige nødvendige driftsøkonomi.

Tilskud og vilkår for kommunens foreninger

Tilskud og vilkår for kommunens folkeoplysende foreninger gennemgås med henblik på at sikre mere ensartede vilkår for foreningerne, men hvor der tages højde for foreningernes særegenheder. Resultaterne forelægges Kommunalbestyrelsen medio 2020.

På baggrund af en dialog med KB arbejdes der på at indgå en aftale med KB så vidt muligt baseret på samme retningslinjer som i kommunens driftsoverenskomst med FIU og med ønske om, at KB's anlæg også kan udnyttes af andre klubber eller på anden måde bidrage til at nedbringe ventelister. Partierne er på den baggrund enige om at undlade effektiviseringen for 2020.

Magistraten

Omlægning af den kommunale administration

Frederiksberg Kommune administreres effektivt. Det skal også være sådan fremadrettet. Partierne har fulgt op på den slankning af ledelseslagene, der var en del af budgetforliget for 2019 med en analyse af den samlede organisation og stabsbetjening.

Partierne er enige om at søge effektivisering i administrationen via strategiske tiltag, der understøtter programmet "Bæredygtigt Frederiksberg".

Institutioner lettes for tunge administrative opgaver vedrørende lønadministration og bogholderi, der bedre løses i større fællesskaber, for på den måde at skabe et mere entydigt fokus på kerneopgaven og flere fælles administrative løsninger på tværs af kommunen. Partierne har særlig opmærksomhed på, at skolernes administrative funktioner i øvrigt ikke svækkes, ikke mindst i implementeringsfasen, og partierne vil følge hele implementeringen på hver skole tæt. Der udarbejdes en samlet implementeringsplan, der forelægges primo 2020 vedrørende implementeringen af centraliseringen af administrative opgaver fra vores institutioner.

Partierne er også enige om at knytte digitaliseringsarbejdet tættere til øvrig udvikling af kerneopgaven i områderne, og til de øvrige centrale udviklingsfunktioner i administrationen. IT-driften udbydes i en model, hvor kommunens egen IT-driftsfunktion indbydes til at deltage.

Borgerservicecentret bibeholdes som en del af kommunaldirektørens område.

Rådhuservice bibeholdes endvidere organisatorisk under kommunaldirektørens område og der skal arbejdes med en samtænkning med Borgerservicecentret med henblik på en mere effektiv opgaveløsning.

Generelt lægger partierne vægt på, at medarbejderne bliver inddraget tæt i implementeringen af ændringerne.

Udbud

Partierne er enige om i samarbejde med eksempelvis DI eller Dansk Erhverv at inddrage erfaringerne fra de mest ambitiøse kommuner på udbudsområdet. Formålet er at opsamle erfaringer fra andre aktører og kommuner vedrørende konkurrenceudsættelse.

Partierne er også enige om, at de tekniske årsager til, at Indikator for Konkurrenceudsættelse (IKU) ændrer sig, skal følges og vurderes i forhold til udmøntningen af målsætningen for IKU. Målsætningen for IKU fastsættes til 35 procent i 2023, og der er enighed mellem partierne om, at udbud kan anvendes både til at sikre lavere pris og/eller højere kvalitet. Der afrapporteres løbende til Magistraten.

Det er aftalt, at kommunens indkøbspolitik forelægges for Magistraten med henblik på at fremme bæredygtige indkøb.

Muligheden for udbud af administration, drift og vedligehold af kommunens beboelsejendomme forelægges i 2020. Et udbud af Frederiksberg Kommunes svømmehaller undersøges efter ombygningen af Frederiksberg Svømmehal.

Erhvervsindsatsen

Partierne har en ambition om, at Frederiksberg fortsat skal være en attraktiv erhvervskommune. Den forstærkede erhvervsindsats videreføres derfor med 0,2 mio. kr.

Wonderful Copenhagen kongrespulje

Partierne afsætter 0,2 mio. kr. til kongrespuljen i regi af Wonderful Copenhagen i 2020 og 2021. Partierne forudsætter også, at mindreudgiften på 0,250 mio. kr. i 2019 som følge af, at Copenhagen Film nedlægges, tilføres projekter i regi af Wonderful Copenhagen.

Udvidelse af demokratiet

Partierne er enige om, at der fortsat skal arbejdes med at forsøge at øge valgdeltagelsen på Frederiksberg ved aktivt at udvikle og styrke kampagnekommunikationen over for borgerne, som f.eks. SMS-kampagner.

Pulje til konsolidering af den kommunale drift

Partierne afsætter en pulje, som skal anvendes til konsolidering af de dele af den kommunale drift, som i de senere år har vist sig at være under pres, og hvor der nu igangsættes budgetanalyser for at understøtte sikker budgetlægning. Det gælder udgifter til særligt tilrettelagt uddannelse (STU), folkeskolerne og tandplejen. Puljen anvendes ved dokumenteret behov, og der sker løbende opfølgning i forbindelse med de forventede regnskaber.

Hurtig byggesagsbehandling

Der blev i budget 2018 afsat midler til flere byggesagsbehandlere for at nedbringe sagsbehandlingstiden. Partierne afsætter i forlængelse af den ekstra indsats på området 2 mio. kr. i 2021.

Økonomiaftalen mellem KL og regeringen

Denne aftale er indgået under forudsætning af, at kommunernes budgetter for 2020 i hele landet under ét overholder rammerne i økonomiaftalen mellem KL og regeringen.

I det samlede budget er der taget højde for, at Frederiksberg Kommune i den kommende budgetkoordinationsproces i KL kan bidrage til, at kommunerne under ét overholder rammerne aftalt med regeringen.

[Drifts- og anlægsoversigter offentliggøres umiddelbart efter de er blevet valideret].

Den . oktober 2019

For Det Konservative Folkeparti

For Socialdemokratiet

For Enhedslisten

For Det Radikale Venstre

For Venstre

For SF – Socialistisk Folkeparti

For Alternativet

For Liberal Alliance